

HODNOTY sportovních mistrů

České týmy se ve sportovních hrách na mistrovstvích světa či Evropy až na výjimky dlouhodobě umísťují mimo medailové pozice, často se na vrcholné akce ani nekvalifikují. Kdysi jsme bojovali o cenné kovy, dnes se radujeme i ze šťastného čtvrtfinále. Na olympijských hrách v Riu jsme žádný tým neměli. Mají české reprezentační výběry na víc? V cestě nám často nestojí soupeř nebo náš sport, ale my sami.

JAN PROCHÁZKA, MICHAL BARDA

Prohráváme, protože nejsme na vítězství připraveni. Prohráváme na nedostatek disciplíny, respektu, sebereflexe i síly a odvahy vítězit. Trénujeme usilovně sportovní dovednosti, ale stavíme je na často chatrných základech. A pak se divíme a prohráváme, protože nemáme připravené pevné tělo, ducha ani víru srdce. Prohráváme na nedostatek hodnot.

Co jsou to hodnoty?

Proč hovoříme o hodnotách, když nám jde přece jen o výhru ve fotbale, basketu nebo volejbale? Jakou to má souvislost? A neděláme to celé moc komplikované?

Neděláme - je to tak. Hodnoty jsou podle sociologů relativně stále postoje a ideály, které vyjadřují, čeho si určitá osoba, komunita či společnost cení, co považuje za správné a žádoucí. O co se snaží, co a jak dělá. Zároveň tím ale také říká, co považuje za nesprávné či nežádoucí a co se ve slušné společnosti prostě nedělá. Hodnoty tak mají zásadní vliv na postoje i chování jedince, jsou vodítkem v každé životní situaci a motivují v dosahování cílů. Pokud je tedy ve společnosti hodnotový rámec neurčitý, je neurčitá i cesta k dosahování cílů. Takové to české „no tak tedy možná, uvidíme, až jestli to nebude bolet“ může být fajn na deblíka někde u rybníka o dovolené, ale mistrem světa se s tím člověk nestane.

Jeden z největších sportovců všech dob, Cassius Clay alias Muhammad Ali, žádný sociolog nebyl. Byl nejlepší boxer a říkal: „Šampioni nevznikají v posilovně. Šampioni vznikají z toho, co mají hluboko v sobě, z touhy, snu a vize. Musí vydržet až do konce, musí být trochu rychlejší, musí mít dovednosti i vůli. Ale vůle musí být silnější než dovednost!“

Phil Jackson, syn kněze a znalec životní filozofie původních amerických národů, je nejúspěšnějším koučem v historii NBA. V jádru jeho trenérského přístupu vždy stály hodnoty jako svoboda, autenticita a týmová spolupráce. I proto si v NBA vysloužil přezdívku „Zen Master“, zenový mistr. Byl to trenér, který byl schopen ve svých hráčích nacházet a rozvíjet to nejlepší.

Autor knihy Captain Class, novinář Sam Walker, analyzoval šestnáct nejúspěšnějších světových týmů sportovní historie. Hledal, co bylo hlavním faktorem úspěchu, tou skrytou silou, která stála u zrodu jejich dominance a vytvořila z nich legendy. Jediným společným jmenovatelem, který u těchto veleúspěšných týmů ze všech sportovních odvětví nalezl, byly hodnoty jejich lídrů.

Robert Kaplan, spisovatel, analytik a poradce amerického ministerstva zahraničí, považovaný časopisem Foreign Policy za jednoho ze „100 světových mozků“, jeho názor sdílí i v politice: „Lídr musí umět předat svou vizi a hodnoty. Skutečně dobrý lídr je v hodnotách pevný.“

Pojďme se tedy na hodnoty nejúspěšnějších sportovců a organizací podívat zblízka. ↗

Láska ke sportu

Média ráda prezentují sport jen jako boj, ale sport je především projevem lásky. Lásky k pohybu, ke sportu, ke svému týmu, k vlasti, k lidem. Dělat sport především srdcem naplněným láskou je mnohem mocnější hybatel než kalkul rozumu. Láska je základním elementem pro úspěch v životě. Phil Jackson ve své knize Jedenáct prstenů soudí: „Po 40 letech ve sportovním prostředí mě nenapadá přesnější popis pro tu nejvyšší hodnotu spojující všechny hráče na jejich cestě za něčím téměř nedosažitelným.“ A jeho vzor, legendární kouč John Wooden, na otázku, co stálo za jeho neuvěřitelným trenérským úspěchem, odpovídal: „To je jednoduché: v mém koučování bylo vždy mnoho lásky.“

Nadšení, vášně a radost

Pokud v sobě máte lásku, najdete ve sportu i nadšení, vášně a radost. Pokud ale ráno nevstáváte s pocitem nadšení pro danou činnost, těžko v ní dosáhnete naplnění svého potenciálu. Stanete se tím, jak se sami chováte. Když vstáváte otrávení a cítíte se otrávení, budete otrávení - a lidé okolo vás taky.

Víra

Muhammad Ali také říkal: „Abys byl velkým šampionem, musíš uvěřit tomu, že jsi nejlepší. A pokud nejlepší nejsi, alespoň to předstírej!“ Víra má totiž tu přednost, že obchází pochybnosti rozumu i strach, že něco nejde. Vydávat ze sebe každý den vše, čeho jste schopni, vyžaduje silnou víru. Velkých věcí nikdy nebylo dosaženo bez pravdivé a pevné víry.

Odvaha

Lídr musí mít odvahu. I odvahu ke změně. Odvahu bojovat za to, v co věří. Ještě jednou Muhammad Ali: „Člověk, který nemá odvahu riskovat, ničeho v životě nedosáhne.“ Člověk si také mnohem víc váží věcí, pro jejichž dosažení musel vyvinout velké úsilí. Právě tohle je krutá past naší závislosti na pohodlí.

Respekt

Všichni se nemusí navzájem milovat, ale musí se respektovat. Respekt je základním předpokladem a podmínkou pro kultivaci vyšších hodnot. Tím, jak se chováme na stadionech k hráčům i rozhodčím, jak nastavujeme a dodržujeme pravidla, i tím, jak spolu komunikujeme, zároveň projevujeme i naše hodnoty. Každý den znovu stavíme nebe, pod kterým žijí a hrají si naše děti. Pod kterým vyrůstají sportovci, kteří nás mají reprezentovat. My určujeme, zda půjdou životem s hlavou vztyčenou, nebo zda budou s Karlem Krylem „rýt držkou v zemi“.

Fair play

Charakter a hodnoty člověka se projevují ve fair play: není to nic jiného než dělat správné věci. Ve sportu není silnějšího ideálu než džentlmenství a fair play. V tomto ohledu je to, zda jste hráli fér, mnohem cennější než výsledek.

Týmová spolupráce

Týmovou spolupráci iniciuje lídr, hodnoty pak formují identitu týmu. Týmová spolupráce neznamena spolu jen hrát, ale také respektovat se navzájem, důvěřovat si a starat se jeden o druhého.

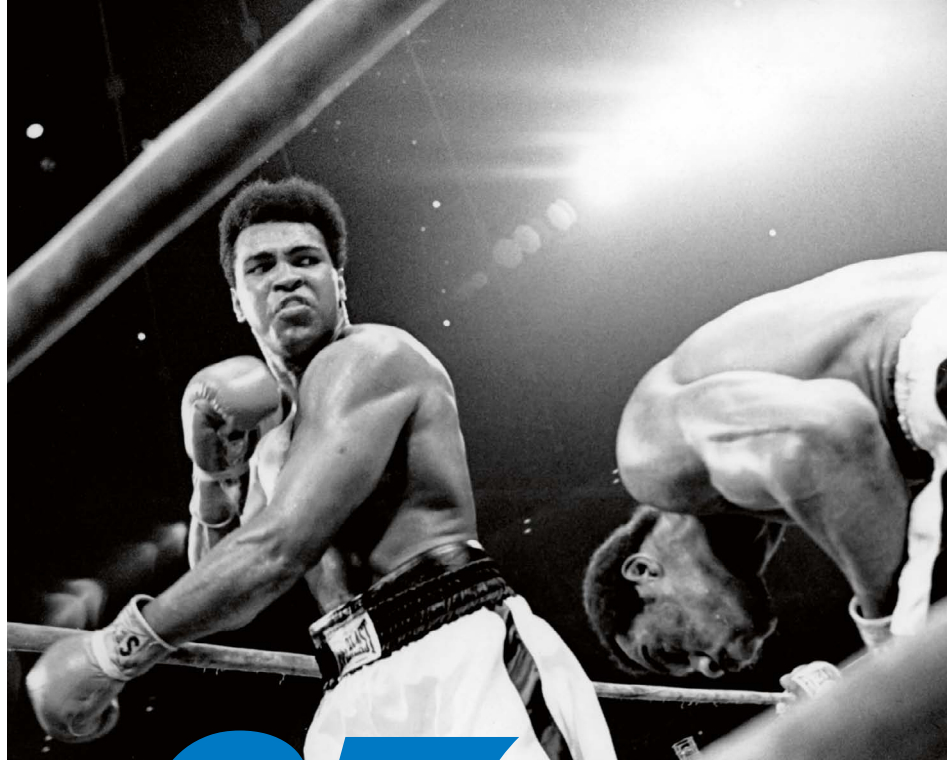

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

TOLIK Z 61 ZÁPASŮ V PROFI RINGU UKONČIL MUHAMMAD ALI KNOKAUTEM. PROHRÁL PĚTKRÁT.

↓ INZERCE

O TITUL MISTRŮ SVĚTA POPRVÉ DOMA

CZECH
SOFTBALL

MISTROVSTVÍ SVĚTA V SOFTBALLU MUŽŮ

13. - 23. června 2019
Praha a Havlíčkův Brod

Poprvé v historii se softbalové mistrovství světa představí na starém kontinentu a hned v České republice. Nejméně dvacet týmů se přijede utkat o titul mistrů světa. Obhájci z Nového Zélandu, Japonsko, Argentina nebo Kanada a Spojené státy. A k tomu domácí tým borců, kteří budou chtít předvést to nejlepší!

www.softball.cz

◀ RALPH KRUEGER SE NARODIL NĚMECKÝM PŘÍSTĚHOVALCŮM V KANADSKÉM WINNIPEGU. JAKO TRENÉR VEDL HOKEJISTY ŠVÝCARSKA, EDMONTONU NEBO TÝM EVROPY NA SVĚTOVÉM POHÁRU. NYNÍ JE ŠÉFEM FOTBALOVÉHO SOUTHAMPTONU V PREMIER LEAGUE.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Cíle klubu jsou pak mimo jiné vytvořit atraktivní a úspěšný herní styl, budovat tým z vlastních odchovanců a především vychovávat úspěšné mladé lidi. Hodnoty jsou tak základem výchovy úspěšného člověka i sportovce. ↓

Sportovní klub postavený na hodnotách

DESATERO PŘIKÁZÁNÍ

- trička zastrčená, ponožky nahoru
- politika potřesení rukou
- otevřené dveře
- zdravit návštěvníky
- čisté boty
- včas, nikdy pozdě
- profesionálem 24 hodin
- vítejte, nováčci
- role ambasadorů
- buď upřímný, mluv pravdu

Potřebujete magnet na lidi?

Mnoho úspěšných týmů má pevně nastavené vlastní hodnoty a vize. Tyto hodnoty znají všichni členové týmu, jimi se řídí a žijí. Hodnoty určují cestu k dosažení cílů. Tým myslí prostřednictvím hodnot, ne na cíle samotné.

Velké osobnosti nosí své základní hodnoty v sobě, ale také je hrdě zastupují navenek a řídí podle nich svá rozhodnutí a jednání. „Dobré hodnoty jsou jako magnet – přitahují dobré lidi,“ říkal o tom John Wooden. Základními kameny jeho proslulé pyramidy úspěchu jsou pracovitost, přátelství, věrnost, spolupráce a nadšení – teprve pak přichází všechno ostatní.

Na nejúspěšnějších amerických univerzitách hodnoty ke studentům promlouvají doslova na každém kroku. Studenti si je prostřednictvím sportu osvojují a přenášejí je pak ve své profesi do společnosti. Právě proto jsou sportovci s univerzitní historií špičkovými organizacemi tolik vyhledávání a cenění. Prokázali, že mají pevně nastavený žebříček hodnot a umí se o něco v životě rvát. Který personalista by tohle mohl odmítnout?

Osobní zkušenost z prostředí basketbalové Ameriky má i Michal Ježdík, který se jako kouč zúčastnil NBA Summer League s týmem Detroit Pistons. „Když jsem přijel do Detroitu, měl jsem setkání s Joe Dumarsem, generálním manažerem Pistons a legendou klubu, který několikrát hrál ve finále NBA. Na první schůzce mi představil Pistons, jaké hodnoty ctí a jak pracují. Uvítal mě do rodiny Pistons a popřál, abych si účast v začínícím týmu Pistons pro Summer League užil. Pak teprve jsem šel k týmu. Nikdy by mě nenapadlo

chovat se jinak, než bylo nastaveno, a stejně to cítili i všichni ostatní.“

Jsmo to, co děláme. Hodnoty klíčí ze semínek vize a vyžadují každodenní péči, trpělivost a čas, aby rozkvetly a dozrály. Je potřeba je neustále žít a kultivovat. Pokud svými hodnotami budete dlouhodobě a důsledně žít, stanou se součástí vašeho charakteru. Dave Wohl, generální manažer Los Angeles Clippers v NBA a jeden z nejrespektovanějších odborníků ve sportovním průmyslu, má v tomhle jasno: „Hodnoty nejsou cárem papíru, který jimi popíšete. Je to něco, čemu musíte věnovat neustálou pozornost. Nemůžete pouze vyvěsit nějaký kodex, odejít a doufat, že to bude fungovat. Když jsme někdy nebyli tak úspěšní, jak jsme chtěli, nebylo to proto, že by naše hodnoty byly špatné, ale proto, že jsme je nedostali na potřebnou úroveň. Musíte neustále mluvit s lidmi, neustále jim je připomínat. Musíte se o to starat každý den a neustále si klást otázku, jestli je vše tak, jak chcete.“

PHIL JACKSON,
NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ KOUČ
V HISTORII NBA, BYL
SCHOPEN VESVÝCH
HRÁČÍCH NACHÁZET
A ROZVÍJET TO NEJLEPŠÍ.
▼

I malý může být velký

Hodnoty nemusí deklarovat jen velké a slavné profesionální kluby v Americe, mohou je mít i malé kluby u nás. Basketbalové družstvo žáků v Novém Strašecí představilo klubu i rodičům vizi, kterou chce uskutečnit. Po oné komunikaci se dokonce jeden hodně zaneprázdněný tatínek nadšeně rozhodl, že si sám udělá trenérskou licenci, vyhradí si čas a bude v klubu se zavedením tohoto programu pomáhat.

Je to těžké? Není – potřebujete jen lásku, nadšení a vášeň. Klidně ten program okopírujte, přepište jméno klubu a představte ho u vás. Těžké to začne být, teprve až začnete přesvědčovat ostatní, aby vám program pomohli rozšířit, komunikovat a každý den naplňovat. ↗

Quo Vadis?

Projevem hodnot je každodenní chování a jednání. Spolehlivým ukazatelem síly a odolnosti hod-

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

FILOZOFIE KLUBU KELTI NOVÉ STRAŠECÍ

VIZE

Budovat respektovaný klub, který bude zárukou pozitivního přístupu k basketbalu a k životu. Vytvořit inspirativní prostředí, které bude motivovat, podněcovat vášeň, dávat prostor k radosti a zábavě. Přinášet dětem, hráčům, trenérům radost z basketbalu a přenášet ji do běžného života. Myslet pozitivně a snažit se měnit myšlení lidí smýšlejících jiným směrem, rozvíjet je. Vzdělávat se a přinášet nové poznatky a impulsy ve prospěch klubu a společnosti.

CÍL

Vychovávat úspěšné mladé lidi ve sportu i v životě. Nebránit nikomu v přirozeném růstu.

HODNOTY

1. VÁŠEŇ

Nejlepší hráči na světě basketbal milují nade vše. Proto se stali těmi nejlepšími. Lásky a vášně k basketbalu tě žene pořád dopředu. A totéž platí i v životě. Když miluješ to, co děláš, vždy bude tvá duše klidná a spokojená. A tvůj basketbalový i životní cíl dojde svého naplnění.

2. RESPEKT

Respektuj každého. Na hřišti i mimo něj. Respektuj spoluhráče, respektuj trenéra, respektuj celý svůj tým a klub. Respektuj rozhodčího, respektuj soupeře, respektuj diváky. Respektuj své rodiče. Právě oni tě přivedli ke sportu. Každý je našemu světu prospěšný. Když projeviš respekt vůči druhým, získáváš respekt na druhé straně i ty. Nechtěj být první za každou cenu. Vždy respektuj ostatní a hraj férově. Basketbal i život ti to pak bohatě vrátí.

3. ZÁBAVA

Bav se basketbalem. Užij si každou chvíli, kdy můžeš hrát nebo trénovat. Neboj se hrát. Když něco pokazíš, nic se neděje. I přes prohry nám basketbal pořád dává radost. Nikdy nejde o život, basketbal je v první řadě zábava, která přináší emoce. A emoce jsou kořením života.

4. TOUHA

Basketbal je prostředkem, jak naplnit svůj život radostí a štěstím. Basketbal mě nabíjí energií a dává mi šanci poznávat nové lidi, nová místa, nové kultury. Basketbal mě obohacuje a rozšiřuje mé obzory. S basketbalem je můj život pestrý a smysluplný. Basketbal mě vychovává a osvěžuje mou mysl. Nemusím vyhrát, ale musím dát do hry celé své já. V basketbalu i v životě. Teprve pak bude můj život beze zbytku naplněn.

5. LÁSKA KE HŘE

Je důležité, abychom v životě ve všem, co děláme, dokázali využít pozitivní energii, bez ohledu na to, kdo jsme nebo s kým právě jsme. Podstatné je, abychom dokázali na hřišti i mimo něj projevit lásku ke hře, lásku k životu, lásku k tomu, co děláme a kým jsme, a povznést svou lidskost a konání na vyšší úroveň.

6. KREATIVITA

Buď kreativní. Hledej cesty ke zlepšení svých dovedností a ve prospěch hry celého týmu. Dívej se kolem sebe a zkoušej nové věci. Vymýšlej, překvapuj. Jen neustálé objevování a hledání tě posouvá dopředu. Rozvíjíš tak svoje myšlení a na hřišti a v životě pak budeš mít širší záběr. Současně nikam nespěchej. Jdi postupně. Všechno má svůj čas. A sám poznáš, kdy ten správný moment nastal.

7. ODPOVĚDNOST

Jsi součástí týmu. Každý v týmu je důležitý. Každý má svou roli, své postavení. Nikdo neumí všechno, ale každý může pro tým něco udělat. Nemysli jen na sebe, mysl na tým. Buď ale stále svůj. Zůstaň svébytnou osobností, která dá všechno, co umí, ve prospěch týmu. Neboj se odpovědnosti. Když cítíš, že můžeš týmu pomoci, neváhej a jdi. Když dostaneš šanci rozhodnout, rozhodni. Nikdy nezapomeň, abyste ty i celý tým měli z basketbalu radost. Každý zápas budeme hrát společně jako tým a každý zápas si pořídně užijeme, ať už dopadne jakkoli.

MOTTO:
„NA ZAČÁTKU MĚ FORMOVALA LÁSKA K POHYBU
A KE SPORTU A VÁŠEŇ PRO TO, CO JSEM DĚLAL.
BYLO TO O RADOSTI, ŽE JSEM BĚHAL PO HRŠTI.
Z TOHO, ŽE JSEM BYL V KOLEKTIVU SE SVÝMI
KAMARÁDY, Z TOHO, ŽE JSEM SE POMOCÍ SPORTU
MOHL PROJEVOVAT.“
JIRÍ WELSCH,
basketbalový reprezentant

DESET ZÁSAD

- Vzděláváme se a učíme se pro zlepšení
- Tým vyhrává, tým prohrává, sám nikdy nevyhraješ
- Vždy a všude, přesně a včas
- Hra baví nás i diváky, žijeme basketbalem
- Pravda je víc než vítězství
- Máme vždy otevřené dveře, nasloucháme druhým
- Spoluhráč je naše pravá ruka
- Čisté boty, čistý dres
- Trénujeme, jako když hrajeme
- Nepovyšujeme se, neponižujeme, nevysmíváme se

↓ INZERCE

FOTO: REUTERS

not je, jak se lidé ve vaší organizaci vypořádávají s neúspěchem. Pokud hodnoty dlouhodobě fungují a lidé si hledí do očí i v okamžiku neúspěchu, jste na správné cestě a úspěch se dostaví. Pokud po první porážce přestanete věřit, překopete celý tým a vyměníte trenéra, něco není v pořádku. Pokud prostřední lže, uhýbá chybám a vysmívá se ideálům, je obtížné pojmenovat a žít hodnoty, které tým ponesou k vítězství. Moudří a úspěšní lídři proto více hovoří o kultuře prostředí a hodnotách, než o náplni tréninku či taktice pro konkrétní utkání.

Nemusíte k tomu angažovat psychologa, mít nažehlené sako, milion dolarů ani koučovat v Lize mistrů. Zkuste si sami pro sebe zodpovědět několik jednoduchých otázek.

- Jdeme svým chováním vždy příkladem?
- Posilujeme ve sportu radost, spolupráci a nadšení?
- Podporujeme výchovu hráčů místo výsledků za každou cenu?
- Bojujeme v rámci fair play? Snažíme se potlačit podvody a korupci?
- Vystupujeme aktivně proti vulgarismům a agresivitě?
- Mají naši hráči nadšení ze hry, víru v sebe a v tým?
- Je náš tým skutečně nositelem našich hodnot?

Hmm... Jak jste dopadli?

Vítěz je poražený, který dokáže zlepšit sám sebe

Schopnost učit se z chyb a dosáhnout změny kreslí čáru mezi úspěšnými a neúspěšnými. Společně vytváříme otevřené společenství a šíříme hodnoty, které jsou základem budoucích úspěchů nás všech, naší země, našich sportovců i týmů. Jsme tou ohromnou silou, která může udělat náš svět nádherný či ubohý. Nejsou to vnější okolnosti, jsme to jen my sami. Můžeme ponižovat nebo pohladit, ublížit nebo pomoci, my, náš přístup a naše chování jsou tím rozhodujícím elementem.

„Budme změnou, kterou chceme vidět,“ říkal charismatický indický vůdce Gándhí. Podobně charismatický český Jan, který se narodil v Husinci u Prachatic, před mnoha staletími kázal: „Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti!“

Dokážeme to? Jeden každý z nás? Nebo budeme říkat, že je to těžké a že to nejde? Čím více z nás v tomto testu obstojí, tím dříve budeme patřit mezi nejlepší na světě.

A vůbec nemusí jít o sport.

„Moudří a úspěšní lídři více hovoří o kultuře prostředí a hodnotách, než o náplni tréninku či taktice pro konkrétní utkání.“

HOUSTON ASTROS
ČEKÁJÍ V MLB 55 LET,
OD ZALOŽENÍ KLUBU,
NA TRIUMF VE SVĚTOVÉ
SÉRII. V DOBĚ NAŠÍ
UZÁVĚRKY BOJOVALI
O TITUL S LOS ANGELES
DODGERS.